

شناخت نظام قربانی در عهد عتیق

خداوند قربانی حیوانات را بر قرار نمود تا پوشش و کفاره‌ای موقت برای گناهان باشد و همچنین پیش زمینه‌ای برای قربانی نمودن عیسی مسیح گردید (لاویان ۴: ۲۵، ۵: ۱۰). قربانی نمودن حیوانات یکی از مهمترین مباحث کتاب مقدس است زیرا "همه چیز به خون طاهر می‌شود و بدون ریختن خون، آمرزش نیست" (عبرانیان ۹: ۲۲). وقتی آدم و حوا گناه کردند خداوند یک قربانی فراهم نمود و از پوست آن برای آنها پوششی فراهم کرد (پیدایش ۳: ۲۱). سپس هابیل اولین قربانی را در کتاب مقدس به حضور خداوند می‌آورد و خداوند آنرا می‌پذیرد (پیدایش ۴: ۴-۵). و نوح پس از فرو نشستن سیل، حیواناتی را برای خداوند قربانی می‌کند (پیدایش ۸: ۲۰-۲۱). از اینرو نظام قربانی از همان اوایل کتاب عهد قدیم به چشم می‌خورد.

در زبان عبرانی برای واژه "قربانی" از واژه هدیه تقدیمی استفاده شده است که به مفهوم "وقف شده برای خداوند" است. قربانی هدیه‌ای بود که به حضور خداوند تقدیم می‌شد تا سبب فرو نشستن خشم خداوند یا جهت ابراز شکرگزاری از او باشد.

خداوند به قوم اسرائیل فرمان داد تا حیواناتی را مطابق با دستورات و قوانین مقرر شده قربانی کنند. اول اینکه حیوانات باید بی عیب باشند، دوم اینکه هویت شخص قربانی دهنده باید بر قربانی قرار گیرد. سوم، شخص قربانی دهنده باید حیوان قربانی را ذبح کند. وقتی چنین قربانی با ایمان انجام گیرد، سبب پوشش موقت گناهان شخص می‌شود.

بطور خلاصه حیوانات قربانی سبب کسب بخشش گناهان شخص بطور موقت می‌شود. این بخشایش بر اساس مرگ حیوان قربانی به عنوان جایگزین انسان صورت می‌گیرد. در واقع حیوان قربانی شده بجای انسان گناهکار می‌میرد البته این قربانی نه به شکلی دائمی بلکه بطور موقت سبب زدودن گناهان شخص می‌شود.

در واقع خداوند تعلیم می‌دهد که گناه در زندگی انسان وضعیتی بسیار جدی است و به سادگی زدوده نمی‌شود و برای کفاره آن نیاز به ریختن خون است. جرم از دید کتاب مقدس یک احساس نیست بلکه یک وضعیت است. اگر ما گناه کنیم، ما مجرم هستیم خواه آنرا احساس کنیم یا نکنیم. همچنین خداوند بدینوسیله اعلام می‌کند که او مقدس و پاک است و گناه باید مورد داوری قرار گیرد. اما در عین حال، خداوند رحیم و فیض بخش است از اینرو او برای زدودن گناهان، جایگزینی برای آن تعیین نمود. هیچ نظام جامعی برای قربانی تا قبل از خروج اسرائیل از مصر وجود نداشت. پس از بنای خیمه مقدس و نظام کهنانت، مقررات و نظام قربانی نیز برای تقدیس و انتصاب کاهنان به خدمت برقرار گردید (خروج ۲۹: ۱).

کتاب لاویان فصل ۱-۷ بیشترین اطلاعات موجود در ارتباط با نظام قربانی را در اختیار خوانندگان قرار می‌دهد. قربانی‌هایی که توسط مردم به خیمه مقدس آورده می‌شد نشان از ارادت و تخصیص قلبی ایشان به خداوند داشت. سنت قربانی نزد قوم اسرائیل یکی از عبادات مهم به شمار می‌رفت. زیرا قربانی برای یهود در شمار مقدس ترین خدمات به شمار می‌رفت، قوم اسرائیل طی مناسکی ویژه، برای توبه و اعتراف و تقدیس و کفاره و شکر، مبادرت به انجام قربانی های خونی و غیرخونی می‌کردند. هدفی که در ماورای تمام این هدایای تقدیمی نهفته بود این نکته بود تا بوسیله راهی که خداوند برای کفاره

گناهان آنها و دریافت بخشش فراهم نموده بود قوم بتواند ارتباط خود را با خداوند حفظ کند. بسیاری از این هدایای تقدیمی داوطلبانه و اختیاری بود؛ آنها نمایانگر میل باطنی هدیه دهنده برای مصالحه با خدا بود (دوم قرن تیان ۵: ۱۸-۲۰).

حیواناتی که برای قربانی تقدیم می‌شدند باید نر و بی‌عیب باشند؛ فقط بهترینها باید به حضور خداوند تقدیم می‌شدند (خروج ۱۲: ۳-۷). هر چیزی کمتر از این، بی‌احترامی به خداوند محسوب می‌شد و نشان از ناشایست بودن انگیزه‌های هدیه دهنده داشت (ملاکی ۱: ۷-۸، ۱۱-۱۴). در تمامی این قربانیها، خداوند توجه‌ای به ارزش حیوان نداشت اما به انگیزه قربانی کننده اهمیت می‌داد (اول سموئیل ۱۵: ۲۲؛ هوشع ۶: ۶؛ عاموس ۵: ۲۱-۲۴).

فقط حیوانات اهلی برای قربانی کردن مناسب بودند، عمدتاً به این دلیل که نمایانگر یک ضرر مالی برای اهدا کننده قربانی بود. ضروری بود که اهدا کننده با تمایل قلبی قسمتی از دارایی خود را تقدیم کند و بدین وسیله محبت خود را ثابت و آنرا به خداوند تخصیص دهد؛ از اینرو یک حیوان وحشی اسیر شده برای قربانی کردن مناسب نبود.

منبع: رازگاه